UCHWAŁA NR / /2026
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

z dnia … …….. 2026 r.

w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2027”

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 720) w związku z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 oraz z 2026 r. poz. 1040) Sejmik Województwa Lubelskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program Współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2027”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Lubelskiego.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

UZASADNIENIE
do projektu uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego
w sprawie „Program współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego
z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność
pożytku publicznego na rok 2027”.

Konieczność uchwalenia programu wynika z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 oraz z 2026 r. poz. 1040) który mówi, że „organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwala, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, przeprowadzonych w sposób określony w art. 5 ust. 5, roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3”. Przepisy wymagają również, by program uchwalony został do 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu.

Wyżej wspomniany program konsultowany był na zasadach określonych w § 4 uchwały nr XLVII/824/10 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 10 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami oraz na podstawie uchwały nr CCLXXIII/5490/2026 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 11 sierpnia 2026 r., zmienionej uchwałą nr CCLXXVI/5558/2026 z dnia 25 sierpnia 2026 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektu uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego w sprawie „Programu współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2027”. Zarząd Województwa Lubelskiego w dniu 28 września 2026 r. przyjął sprawozdanie z konsultacji społecznych powyższego Programu. Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego na posiedzeniu w dniu 6 października 2026 r. pozytywnie zaopiniowała powyższy projekt.

Niniejszy program reguluje formy, obszary oraz zasady współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego z przedstawicielami sektora pozarządowego. Zawiera również informacje co do przeznaczonych na te działania wysokości środków planowanych w 2027 roku, z możliwością ich zwiększenia. Po jego uchwaleniu możliwe będzie ogłaszanie konkursów ofert na realizacje zadań zlecanych przez Samorząd Województwa Lubelskiego organizacjom pozarządowym w 2027 roku oraz realizowanie innych form współpracy wyszczególnionych w programie.

Załącznik
do uchwały nr .....
Sejmiku Województwa Lubelskiego
z dnia .....2026 r.

Program współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2027

Lublin, 2026 r.

Spis treści

Rozdział I Postanowienia ogólne 3
Rozdział II Cel główny i cele szczegółowe Programu 4
Rozdział III Zasady współpracy 4
Rozdział IV Zakres przedmiotowy współpracy 5
Rozdział V Formy współpracy 6
Rozdział VI Priorytetowe zadania publiczne 8
Rozdział VII Okres realizacji Programu 15
Rozdział VIII Sposób realizacji Programu 15
Rozdział IX Wysokość środków planowanych na realizację Programu 16
Rozdział X Sposób oceny realizacji Programu 16
Rozdział XI Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji 17
Rozdział XII Udział organizacji pozarządowych w realizacji Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 19
Rozdział XIII Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert 20

Rozdział I
Postanowienia ogólne

§ 1. 1.Samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej oraz wykonuje przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych o charakterze regionalnym i lokalnym, niezastrzeżonych ustawami na rzecz organów administracji rządowej.

2. Na samorządzie województwa spoczywa obowiązek realizacji zadań o charakterze wojewódzkim, które swoim zasięgiem wykraczają poza teren poszczególnych wspólnot gminnych i powiatowych oraz służą zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców województwa i nie zostały zastrzeżone ustawami na rzecz organów administracji rządowej.

3. Podstawowym aktem prawnym określającym ramy współdziałania organów administracji samorządowej z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego dla realizacji zadań należących do sfery zadań publicznych jest ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338, z 2026 r. poz. 1040).

4. Jednym z podstawowych obowiązków samorządu województwa jest prowadzenie działalności w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego wymienionymi w art. 3 ustawy, w celu kreowania lepszych warunków rozwoju cywilizacyjnego i stymulowania rozwoju gospodarczego województwa lubelskiego.

5. Program współpracy to dokument wyznaczający politykę Województwa Lubelskiego wobec organizacji pozarządowych, a zarazem to trwałe wkomponowanie organizacji pozarządowych w strukturę działań samorządu województwa i przykład dobrej praktyki współpracy, polegającej nie tylko na przekazywaniu przez samorząd województwa środków finansowych, lecz również na partnerskiej wymianie doświadczeń i dążeniu do rozwoju województwa lubelskiego.

§ 2. Ilekroć w Programie jest mowa o:

1) Organizacjach, podmiocie Programu - należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego wymienione w art. 3 ustawy;
2) Programie – należy przez to rozumieć Program współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2027;
3) Samorządzie Województwa - należy przez to rozumieć Województwo Lubelskie;
4) Sejmiku – należy przez to rozumieć Sejmik Województwa Lubelskiego;
5) SRWL 2030 – należy przez to rozumieć Strategię Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku;
6) Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie;
7) Ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338, z 2026 r. poz. 1040.);
8) Ustawie o zdrowiu publicznym – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2026 r. poz. 149, poz. 1004)
9) Zarządzie – należy przez to rozumieć Zarząd Województwa Lubelskiego

Rozdział II
Cel główny i cele szczegółowe Programu

§ 3. Głównym celem Programu jest zwiększenie udziału podmiotów Programu w realizacji zadań Samorządu Województwa w sferze zadań publicznych, w szczególności w zakresie współpracy dotyczącej programowania oraz realizacji podstawowych dokumentów programowych Województwa Lubelskiego. Celem Programu są również działania na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców regionu oraz wspieranie działań zmierzających do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywne włączenie organizacji pozarządowych w definiowanie problemów społecznych, co umożliwi pełniejsze poznanie potrzeb mieszkańców województwa lubelskiego.

§ 4. Celami szczegółowymi Programu są:

1) wzmocnienie potencjału ludzkiego, organizacyjnego, wizerunkowego i kooperacyjnego sektora pozarządowego w województwie lubelskim, służące lepszej realizacji zadań publicznych i rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego;
2) rozwój instytucji i instrumentów dialogu obywatelskiego (rad pożytku publicznego, konsultacji aktów normatywnych), służące zwiększeniu wpływu podmiotów Programu na sprawy publiczne w regionie;
3) rozwój współpracy pomiędzy administracją samorządową wszystkich szczebli województwa lubelskiego, a sektorem pozarządowym, służący efektywniejszej realizacji polityki rozwoju województwa lubelskiego;
4) przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu oraz podnoszenie skuteczności i efektywności realizacji zadań publicznych;
5) działania kulturalne i edukacyjne w tematach szeroko pojętej rewitalizacji.

Rozdział III
Zasady współpracy

§ 5. Zasadami współpracy z podmiotami Programu jakimi kierować się będzie Samorząd Województwa są:

1) zasada pomocniczości – zgodnie z którą Samorząd Województwa uznaje prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących także do sfery zadań publicznych i w takim zakresie współpracuje z podmiotami Programu, a także wspiera ich działalność i umożliwia realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonych przez ustawę;
2) zasada suwerenności stron – zgodnie z którą Samorząd Województwa respektuje odrębność i suwerenność zorganizowanych wspólnot obywateli, uznaje ich prawo samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących także do sfery zadań publicznych;
3) zasada partnerstwa – zgodnie z którą podmioty Programu, na zasadach i w formie określonej w ustawie oraz zgodnie z trybem wynikającym z odrębnych przepisów, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania oraz wykonywaniu zadań publicznych;
4) zasada efektywności – zgodnie z którą organy województwa lubelskiego oraz podmioty Programu dążą do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych;

5) zasada uczciwej konkurencji – zgodnie z którą umożliwia się podmiotom Programu konkurowanie z jednostkami publicznymi, które mogą występować o dotacje na równych prawach;
6) zasada jawności – zgodnie z którą organy województwa lubelskiego udostępniają podmiotom Programu informacje o zamiarach i celach realizowanych zadań publicznych, w których możliwa jest współpraca z tymi podmiotami oraz o kosztach realizacji zadań publicznych już prowadzonych przez jednostki podległe lub nadzorowane przez organy Województwa wraz z informacją o sposobie obliczania tych kosztów, tak aby możliwe było ich porównanie z kosztami realizacji analogicznych zadań przez inne instytucje i osoby;
7) zasada legalności – w myśl, której wszelkie działania organów Województwa Lubelskiego oraz podmiotów Programu odbywają się w granicach i na podstawie przepisów prawa;
8) zasada dostępności – w myśl, której wszelkie działania organów Województwa Lubelskiego oraz podmiotów Programu odbywają się z uwzględnieniem obowiązku zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1411).

Rozdział IV
Zakres przedmiotowy współpracy

§ 6. Współpraca z podmiotami Programu dotyczy zadań o charakterze regionalnym, określonych w szczególności w art. 4 ust. 1 ustawy z zakresu:
1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
1a) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
1aa) tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej;
1b) udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa;
2) działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
3) działalności charytatywnej;
4) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
5) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
5a) działalności na rzecz integracji cudzoziemców;
6) ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2026 r. poz.156, poz. 972);
7) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
8) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
9) działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
10) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
11) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;

12) działalności wspomagającej rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej;
13) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
14) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
15) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym pracy z młodzieżą oraz wypoczynku dzieci i młodzieży;
16) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
17) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
18) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
19) turystyki i krajoznawstwa;
20) porządku i bezpieczeństwa publicznego;
21) obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
22) upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;
22a) udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;
23) ratownictwa, ochrony ludności i obrony cywilnej;
24) pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą;
25) upowszechniania i ochrony praw konsumentów;
26) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
27) promocji i organizacji wolontariatu;
28) pomocy Polonii i Polakom za granicą;
29) działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;
29a) działalności na rzecz weteranów i weteranów poszkodowanych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 111);
30) promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą;
31) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;
32) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
32a) rewitalizacji;
33) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt 1-32a;
34) działalności na rzecz podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, o których mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 806, z 2026 r. poz. 986.).

Rozdział V
Formy współpracy

§ 7. 1.Współpraca Samorządu Województwa z podmiotami Programu odbywać się będzie w formach finansowych i niefinansowych.

2. Formy finansowe:

1) zlecanie podmiotom Programu realizacji zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert na zasadach określonych w art. 11 Ustawy (wspieranie lub powierzanie zadań publicznych);
2) powierzanie realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego w trybie otwartego konkursu ofert na zasadach określonych w art. 14 ustawy o zdrowiu publicznym;
3) zlecanie zadań w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a Ustawy;
4) realizacja inicjatyw lokalnych na zasadach określonych w Ustawie;
5) współorganizacja konferencji, szkoleń, warsztatów;
6) wspierania z innych źródeł - dostępnych za pośrednictwem Samorządu Województwa (np. funduszy unijnych) - działalności organizacji pozarządowych;
7) zlecanie realizacji zadań publicznych na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 793 z późn. zm.).

3. Formy niefinansowe:

1) współpraca w zakresie realizacji SRWL 2030;
2) organizacja i prowadzenie szkoleń, konferencji, spotkań, warsztatów, webinariów i kursów dla organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego;
3) konsultowanie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej podmiotów Programu;
4) obejmowanie honorowym patronatem Marszałka Województwa Lubelskiego przedsięwzięć realizowanych przez podmioty Programu;
5) udzielanie rekomendacji podmiotom Programu i ich przedsięwzięciom;
6) wspieranie lubelskich organizacji pożytku publicznego w pozyskiwaniu środków finansowych z odpisu 1,5% podatku;
7) promocja wolontariatu poprzez zamieszczanie na wniosek podmiotów Programu na stronie internetowej Urzędu informacji o inicjatywach i działaniach organizacji pozarządowych z udziałem wolontariuszy oraz prezentowanie sylwetek i osobowości wolontariuszy działających w województwie lubelskim jako dobrych przykładów;
8) zawieranie umów partnerstwa określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U z 2025 r. poz. 198 z późn. zm.);
9) zlecanie przeprowadzenia badań i opracowania ekspertyz związanych z realizacją zadań;
10) zamieszczanie w miarę możliwości przez Samorząd Województwa informacji o organizacjach pozarządowych w wydawanych przez siebie materiałach informacyjno-promocyjnych oraz publikowanie na wymienionych stronach internetowych informacji o realizowanych przez organizacje pozarządowe zadaniach;
11) współpraca w ramach działalności Wojewódzkiej Rady ds. Polityki Senioralnej, Wojewódzkiej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych przy Marszałku Województwa Lubelskiego, Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego, Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy i Wojewódzkiej Rady Sportu;
12) wymiana informacji pod kątem diagnozowania problemów i potrzeb mieszkańców województwa lubelskiego, które mogą być podstawą do opracowania programów celowych i realizacji nowych zadań w priorytetowych obszarach polityki społecznej;
13) podejmowanie i prowadzenie bieżącej współpracy na rzecz wzmacniania realizacji inicjatyw lokalnych i współpracy międzysektorowej ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów społecznych;

14) współpraca z instytucjami uczestniczącymi w realizacji programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 w ramach istniejących struktur dialogu społecznego i obywatelskiego w szczególności w zakresie:
    a) przekazywania informacji o stanie wdrażania wsparcia ze środków funduszy spójności UE w obszarach leżących w zakresie zainteresowania tych struktur oraz systematycznej wymianie informacji na temat przebiegu interwencji publicznej w wybranych obszarach, w tym zwłaszcza dotyczących osiąganych rezultatów i oceny wsparcia,
    b) konsultowania lub zasięgania opinii w sprawie wyboru do współpracy partnerskiej najbardziej reprezentatywnych dla danych środowisk partnerów,
    c) zapraszania do udziału w konsultacjach lub procesie opiniowania wszelkich kwestii związanych z realizacją programu w obszarach leżących w zakresie zainteresowania tych struktur,
    d) zapraszania do udziału w działaniach informacyjnych prowadzonych w obszarach wspieranych ze środków funduszy spójności UE, leżących w zakresie zainteresowania tych struktur.
    e) świadczenia usługi Centrum Obsługi Organizacji Społecznych (COOS) na podstawie umowy zawartej w dniu 22 sierpnia 2025 r. Umowa obowiązuje do 21 sierpnia 2029 r. COOS to usługa świadczona przez podmiot zewnętrzny, przy pomocy, której Województwo Lubelskie będzie nieodpłatnie wspierać potencjał administracyjny i rozwijać kompetencje partnerów społecznych oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w przygotowaniu i realizacji wysokiej jakości, odpowiadających na potrzeby społeczne projektów, jako potencjalnych beneficjentów w aplikowaniu o środki w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (FEL). COOS będzie świadczył w szczególności następujące usługi:
        - wsparcie eksperckie i doradztwo w zakresie związanym z FEL m.in. w zakresie prawnym w procesach służących wdrażaniu FEL, pozyskiwania środków na działalność z wyłączeniem działalności gospodarczej, w tym związanej z przygotowywaniem projektów FEL, pomocy w budowaniu relacji z innymi sektorami (biznesem, administracją, władzami publicznymi, mediami), ekspertyz, badań;
        - wsparcie w zakresie szkoleń mających na celu wspieranie potencjału administracyjnego partnerów społecznych oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego jako potencjalnych beneficjentów w aplikowaniu o środki w ramach FEL, w szczególności w kontekście ułatwienia i usprawnienia aplikowania przez te podmioty o środki UE, wskazania sposobów promocji organizacji oraz zasad archiwizacji dokumentów.
15) współpraca z instytucjami funkcjonującymi w ramach istniejących struktur dialogu społecznego i obywatelskiego w pracach nad przygotowaniem komponentu regionalnego Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego na lata 2028-2034.

Rozdział VI
Priorytetowe zadania publiczne

§ 8. Do priorytetowych obszarów współpracy Samorządu Województwa należą zadania:

1. **W zakresie pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób:**

1) wspieranie działań w zakresie rozwoju i prowadzenia specjalistycznego poradnictwa prawnego, psychologicznego i rodzinnego skierowanego do osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej;
2) prowadzenie działań ukierunkowanych na aktywizację i integrację społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, m.in.:
   a) osób w kryzysie bezdomności,
   b) osób z zaburzeniami psychicznymi,
   c) osób zagrożonych ubóstwem,
   d) cudzoziemców i reemigrantów;
3) wsparcie funkcjonowania schronisk, noclegowni, ogrzewalni, jadłodajni, ośrodków interwencji kryzysowej;
4) wspieranie działań na rzecz rozwoju sieci oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
5) dostarczanie żywności najuboższym mieszkańcom województwa lubelskiego;
6) aktywizacja i integracja społeczna osób starszych poprzez realizację następujących zadań:
   a) prowadzenie specjalistycznych form edukacji,
   b) prowadzenie różnorodnych form środowiskowego wsparcia i aktywizacji seniorów, m.in. kluby seniora, dzienne ośrodki wsparcia,
   c) organizowanie grup samopomocowych i rozwijanie idei wolontariatu,
   d) promowanie idei współpracy międzypokoleniowej,
7) wspieranie działań, których celem jest promocja i rozwój innowacji społecznych.

2. **W zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej:**

1) doskonalenie systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną poprzez wspieranie działań w zakresie:
   a) prowadzenia działań profilaktycznych zapobiegających dysfunkcjom rodzin,
   b) tworzenia różnorodnych form profesjonalnego i kompleksowego wsparcia rodziny mających na celu wzmacnianie rodziny w pełnieniu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
   c) organizowania i prowadzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
   d) zapobiegania agresji wśród dzieci i młodzieży;
2) wsparcie i prowadzenie regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej,
3) promowanie rodzinnej pieczy zastępczej;
4) propagowanie działań mających na celu wpieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

3. **W zakresie działalności na rzecz osób z niepełnosprawnościami:**

1) prowadzenie rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami w różnych typach placówek;
2) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych - aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby;
3) organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób

niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji;

4) prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych;
5) prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które:
   a) mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
   b) rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną,
   c) usprawniają i wspierają funkcjonowanie osób z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach;
6) organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy, w szczególności przez:
   a) doradztwo zawodowe,
   b) przygotowanie i wdrożenie indywidualnego planu drogi życiowej i zawodowej,
   c) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, mających na celu przygotowanie do aktywnego poszukiwania pracy i utrzymania w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych;
7) zakup, szkolenie i utrzymanie psów asystujących w trakcie szkolenia
8) organizowanie i prowadzenie szkoleń dla tłumaczy języka migowego oraz tłumaczy-przewodników;
9) organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach;
10) promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego;
11) prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji;
12) opracowywanie lub wydawanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych, stanowiących zamkniętą całość, w tym na nośnikach elektromagnetycznych i elektronicznych:
   a) dotyczących problematyki związanej z niepełnosprawnością,
   b) kierowanych do osób z niepełnosprawnościami – w tym publikowanych drukiem powiększonym, pismem Braille'a lub publikowanych w tekście łatwym do czytania;
13) świadczenie usług wspierających, które mają na celu umożliwienie lub wspomaganie niezależnego życia osób niepełnosprawnych, w szczególności usług asystencji osobistej;
14) wdrażanie zindywidualizowanych form wsparcia skutkujących włączeniem osób z zaburzeniami psychicznymi w rynek pracy;
15) dofinansowanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów;
16) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej;
17) realizacja usług asystentów/trenerów pracy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
18) szkolenia asystentów i trenerów pracy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

4. **W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym:**

1) Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych:
   a) wspieranie programów profilaktyki uniwersalnej o potwierdzonej skuteczności w szczególności programów rekomendowanych;
   b) wspieranie programów z zakresu profilaktyki selektywnej, wskazującej o potwierdzonej skuteczności w szczególności programów rekomendowanych;
   c) wspieranie działań leczniczych, w tym: terapeutycznych, psychoterapeutycznych, rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin i osób współuzależnionych, w tym doznających przemocy domowej;
   d) wspieranie programów redukcji szkód zdrowotnych i społecznych oraz programów reintegracji oraz aktywizacji społeczno-zawodowej dla osób z problemem alkoholowym;
   e) wspieranie działań edukacyjno-informacyjnych na temat zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu (m.in. przemocy domowej, nietrzeźwości na drogach).
2) Przeciwdziałanie narkomanii:
   a) wspieranie programów profilaktyki uniwersalnej o potwierdzonej skuteczności w szczególności programów rekomendowanych;
   b) wspieranie programów z zakresu profilaktyki selektywnej, wskazującej o potwierdzonej skuteczności w szczególności programów rekomendowanych;
   c) wspieranie działań leczniczych, w tym: terapeutycznych, psychoterapeutycznych, rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol, członków ich rodzin i osób współuzależnionych w tym doznających przemocy domowej;
   d) wspieranie programów redukcji szkód zdrowotnych i społecznych oraz programów reintegracji oraz aktywizacji społeczno-zawodowej dla osób używających substancji psychoaktywnych innych niż alkohol;
   e) wspieranie działań edukacyjno-informacyjnych na temat zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych innych niż alkohol (m.in. przemocy domowej, nietrzeźwości na drogach) oraz działań szkoleniowych w obszarze uzależnień od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol;

5. **W zakresie ochrony i promocji zdrowia:**

1) współpraca z organizacjami w zakresie identyfikacji istotnych problemów zdrowotnych województwa lubelskiego;
2) działania na rzecz wzrostu aktywności partnerów społecznych i ich wpływu na strategię zdrowotną w województwie;
3) współpraca z organizacjami w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia, aktywnego i zdrowego trybu życia i prawidłowych wzorców żywieniowych;
4) edukacja zdrowotna przeznaczona dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych ukierunkowana na zmniejszenie negatywnych zjawisk społecznych, stanowiących zagrożenie dla życia lub zdrowia;
5) współpraca z organizacjami pozarządowymi przy planowaniu infrastruktury zdrowotnej;
6) wspieranie inicjatyw na rzecz podnoszenia poziomu świadomości społecznej oraz zbiorowej i indywidualnej odpowiedzialności za zdrowie;
7) współpraca z organizacjami w zakresie zwiększania świadomości społecznej związanej z przeciwdziałaniem zagrożeniom epidemicznym, w tym chorobom zakaźnym;

8) propagowanie działań w zakresie ochrony i promocji zdrowia w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej;
9) współpraca w działaniach na rzecz rozpoznawania potrzeb w zakresie reformy systemu kształcenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników ochrony zdrowia;
10) wspieranie działań mających na celu upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego wśród mieszkańców województwa lubelskiego;
11) współpraca w zakresie promocji zdrowego i aktywnego starzenia się wśród mieszkańców województwa lubelskiego.

6. **W zakresie działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości:**
1) tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej;
2) współdziałanie w pozyskiwaniu i wdrażaniu środków pomocowych, pochodzących między innymi ze źródeł zagranicznych poprzez:
   a) informowanie o potencjalnych źródłach finansowania i zasadach udzielania dotacji,
   b) promowanie programów i instytucji odpowiedzialnych za ich wdrażanie,
   c) organizowanie szkoleń i doradztwa w zakresie funkcjonowania środków pomocowych;
3) promowanie i wspieranie przedsięwzięć oraz inicjatyw dotyczących współpracy Samorządu Województwa i organizacji pozarządowych, podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego oraz liderów rynku gospodarczego, mających na celu wypromowanie modelu etycznego, społecznie użytecznego, uwzględniającego aspekty ekologiczne, ukierunkowanego na optymalizację w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego województwa, z możliwością angażowania takiego partnerstwa, które zagwarantuje wysoką jakość wykonania zadania publicznego;
4) opiniowanie dokumentów planistycznych, strategicznych i programowych, promocja idei ekonomii społecznej oraz możliwości współpracy biznesu z podmiotami ekonomii społecznej;
5) wzmocnienie kompetencji liderów organizacji pozarządowych poprzez dostarczenie wiedzy o nowych rozwiązaniach prawnych z zakresu świadczenia usług społecznych przez organizacje pozarządowe, w tym nawiązywania współpracy organizacji pozarządowych z instytucjami tworzącymi centra usług społecznych w gminach oraz wskazanie możliwości wykorzystywania potencjału sektora pozarządowego, w szczególności podmiotów ekonomii społecznej i zatrudnienia socjalnego w procesie budowania lokalnego systemu usług społecznych.

7. **W zakresie promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy:**
1) współdziałanie z Wojewódzką Radą Rynku Pracy w określaniu i realizacji regionalnej polityki w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy;
2) realizacja poradnictwa zawodowego, z uwzględnieniem promowania uczenia się przez całe życie, w tym świadczonego dla organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego;
3) wspieranie mechanizmów współpracy i koordynacji w zakresie uczenia się przez całe życie, w tym przez dialog społeczny na rzecz rozwijania umiejętności i kwalifikacji dla potrzeb rynku pracy w województwie;

4) inicjowanie i rozwijanie partnerstw lokalnych na rzecz rynku pracy;
5) prowadzenie działań na rzecz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, w tym w ramach środków pomocowych pochodzących ze środków Unii Europejskiej.

8. **W zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:**

1) organizowanie na terenie województwa lubelskiego festiwali, koncertów, konkursów, plenerów, wystaw i innych zadań z zakresu kultury o zasięgu wojewódzkim, ogólnokrajowym i międzynarodowym;
2) udział w festiwalach, koncertach, wystawach, konkursach z zakresu kultury o charakterze wojewódzkim, ogólnokrajowym i międzynarodowym;
3) wspieranie ruchu towarzystw regionalnych (zjazdy, konferencje, sympozja), organizacji przedsięwzięć propagujących dzieje regionu i jego kulturę;
4) wspieranie twórczości ludowej, ochrony unikalnych i zanikających zawodów i umiejętności artystycznych;
5) wspieranie inicjatyw kulturalnych mniejszości narodowych i etnicznych;
6) promowanie działalności historycznej oraz dziedzictwa narodowego;
7) promowanie twórczości literackiej poprzez wydawanie książek, albumów, czasopism kulturalno-literackich, publikacji związanych z kultywowaniem dziedzictwa narodowego z wyłączeniem prac naukowych;
8) wspieranie wydawnictw i periodyków o charakterze regionalnym.

9. **W zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:**

1) szkolenie i udział zawodników i zawodniczek z województwa lubelskiego w zawodach wojewódzkich, ogólnopolskich, w tym szkolenie kadr wojewódzkich w różnych kategoriach wiekowych oraz szkolenie zawodników w kategoriach młodzieżowych w wybranych klubach sportowych województwa lubelskiego przy uwzględnieniu kryterium osiąganych wyników w ogólnopolskim systemie współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży;
2) wyłonienie mistrza województwa lubelskiego i udział reprezentantów województwa w zawodach mistrzowskich w kategoriach młodzieżowych w sportach olimpijskich organizowanych głównie przez wojewódzkie/okręgowe związki sportowe;
3) wyłonienie mistrza województwa lubelskiego oraz przygotowanie i udział reprezentantów województwa w zawodach mistrzowskich w kategoriach młodzieżowych w sportach nieolimpijskich;
4) upowszechnianie sportu szkolnego na poziomie wojewódzkim, w szczególności organizacja międzyszkolnej rywalizacji sportowej szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz organizacja zawodów i udział reprezentantów województwa lubelskiego w zawodach ogólnopolskich;
5) upowszechnianie sportu akademickiego na poziomie wojewódzkim, w szczególności organizacja akademickiej rywalizacji sportowej oraz organizacja zawodów i udział reprezentantów województwa lubelskiego w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych;
6) upowszechnianie sportu wiejskiego na poziomie wojewódzkim, w szczególności organizacja rywalizacji sportowej w środowisku wiejskim oraz organizacja zawodów i udział reprezentantów województwa lubelskiego w zawodach ogólnopolskich;

7) upowszechnianie sportu osób z niepełnosprawnościami na poziomie wojewódzkim oraz przygotowanie i udział reprezentantów województwa lubelskiego w zawodach ogólnopolskich i międzynarodowych;
8) organizacja przedsięwzięć i imprez o zasięgu co najmniej wojewódzkim promujących województwo lubelskie poprzez aktywne formy spędzania wolnego czasu wśród różnych grup społecznych i środowiskowych, w szczególności dzieci i młodzieży, rodzin, osób starszych/seniorów;
9) realizacja programów sportu powszechnego mających na celu poprawę sprawności fizycznej dzieci i młodzieży zamieszkującej na terenie województwa lubelskiego;
10) wydawanie niekomercyjnych opracowań i publikacji promujących kulturę fizyczną w województwie lubelskim.

10. **W zakresie turystyki i krajoznawstwa:**

1) Wytyczanie, oznakowanie nowych szlaków turystycznych (m.in. szlak kulinarny, szlak enoturystyki, literacki itp.) a także uzupełnienie szlaków turystycznych nowymi atrakcjami (np. aplikacja, questy itp.) oraz utrzymanie na całej długości istniejących oznakowanych szlaków turystycznych w województwie lubelskim, w tym również budowa nowej lub odnowienie istniejącej infrastruktury turystycznej (m.in. tablice informacyjne, stojaki rowerowe, miejsca odpoczynku, infrastruktura towarzysząca);
2) organizowanie na terenie województwa lubelskiego imprez turystyki pieszej, rowerowej, kajakowej, konnej, motocyklowej, narciarskiej oraz wędkarskiej, mających znaczący wpływ na promocję województwa lubelskiego jako atrakcyjnego kierunku turystycznego;
3) wspieranie korzystania z walorów turystycznych na terenie województwa lubelskiego przez osoby z niepełnosprawnościami;
4) tworzenie, ewaluacja i promocja produktów turystycznych oraz usług turystycznych regionu;
5) wydawanie niekomercyjnych opracowań, publikacji oraz materiałów multimedialnych, promujących turystykę i krajoznawstwo w województwie lubelskim.

11. **W zakresie ekologii i ochrony dziedzictwa przyrodniczego:**

1) organizowanie i prowadzenie konferencji, seminariów, warsztatów oraz innych działań z zakresu edukacji ekologicznej;
2) działania zmierzające do zachowania bioróżnorodności w środowisku i ochrony przyrody;
3) działania zmierzające do ograniczenia negatywnych skutków naruszenia środowiska naturalnego, w tym wspierające hodowle pszczół uznawanych za najważniejszy stymulator równowagi w przyrodzie i prawidłowego działania całego ekosystemu;
4) organizowanie i prowadzenie konferencji, seminariów oraz innych działań z zakresu agroturystyki wykorzystujących dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe województwa lubelskiego;
5) współpraca przy promocji i sprzedaży bezpośredniej produktów tradycyjnych opartych na surowcach ekologicznych.

12. **W zakresie działalności wspomagającej rozwój wspólnot społeczności lokalnych:**

1) wspieranie projektów lokalnych realizowanych na terenach wiejskich, których celem jest zwiększenie aktywności społecznej, integracja, pobudzenie mieszkańców do wspólnej

pracy na rzecz swojej miejscowości, zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz specyfiki obszarów wiejskich poprzez:

a) organizowanie spotkań, szkoleń, konferencji, warsztatów;
b) organizowanie festynów, koncertów, wieczorów autorskich, wieczorów poetyckich, wystaw;
c) organizowanie konkursów (w tym kulinarnych);
d) działania związane z promocją żywności tradycyjnej, regionalnej, ekologicznej;
e) propagowanie wiedzy o walorach turystycznych, dziedzictwie kulturowym i tradycjach lokalnych;
f) upowszechnianie tradycji lokalnego rękodzieła, rzemiosła, „ginących zawodów".

2) wspieranie projektów lokalnych realizowanych na terenach wiejskich, których celem jest podniesienie standardów i jakości życia mieszkańców, służących integracji i aktywizacji lokalnych społeczności, promowaniu oraz rozwojowi tożsamości wiejskiej, zachowaniu dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich poprzez:

a) zagospodarowanie przestrzeni publicznej wsi, w tym: budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie obiektów oraz miejsc publicznych pełniących funkcje rekreacyjne i sportowe, turystyczne, społeczno-kulturalne oraz inne służące użyteczności publicznej, w tym: świetlic i domów kultury, boisk sportowych, trybun, siłowni, hal sportowych, basenów, skwerów, wiat rekreacyjnych, skateparków, siłowni zewnętrznych, parków;
b) zakup kontenerów pełniących funkcje publiczne, służących użyteczności publicznej (m.in. szatnie przy boiskach, miejsca spotkań mieszkańców);
c) zakup wyposażenia obiektów użyteczności publicznej pełniących funkcje edukacyjne, rekreacyjne, sportowe, społeczno-kulturalne;
d) poprawa stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi;
e) podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich;
f) zakup strojów ludowych i instrumentów muzycznych dla zespołów związanych z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych.

13. **W zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego:**

1) działania zmierzające do doposażenia jednostek ochotniczych straży pożarnych i innych służb ustawowo wyznaczonych do prowadzenia akcji na rzecz ochrony życia, zdrowia, mienia i środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem;
2) działania szkoleniowe i konferencyjne związane z profilaktyką zagrożeń porządku i bezpieczeństwa publicznego;
3) działania promocyjne zmierzające do upowszechnienia zasad gwarantujących utrzymanie porządku i bezpieczeństwa publicznego.

Rozdział VII
Okres realizacji Programu

§ 9. Program będzie realizowany od 1 stycznia 2027 roku do 31 grudnia 2027 roku.

Rozdział VIII
Sposób realizacji Programu

§ 10. 1.Podmiotami uczestniczącymi we współpracy są:

1) Sejmik Województwa – uchwala roczny Program, budżet Województwa Lubelskiego, przyjmuje sprawozdanie z realizacji Programu;
2) Zarząd – realizuje roczny Program jako organ wykonawczy Samorządu Województwa;
3) Organizacje, podmioty Programu.

2. Program będzie realizowany poprzez:

1) zlecanie zadań publicznych organizacjom:
   a) w ramach otwartych konkursów ofert;
   b) z pominięciem otwartych konkursów ofert;
   c) w ramach inicjatywy lokalnej.
2) konsultowanie z Organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów;
3) tworzenie wspólnych zespołów opiniodawczo-doradczych;
4) organizowanie i współorganizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwój Organizacji oraz ich profesjonalizację;
5) promowanie działalności Organizacji przez obejmowanie patronatem Marszałka Województwa Lubelskiego inicjatyw tych organizacji.

Rozdział IX
Wysokość środków planowanych na realizację Programu

§ 11. 1.Planowana wysokość środków przeznaczonych na finansowanie Programu wynosić będzie 12.430.500,00 zł, w tym środki pozostające w gestii poszczególnych jednostek: Oddział Kultury i Dziedzictwa Narodowego do wysokości – 900 000,00 zł, Oddział Sportu do wysokości – 7.800.000,00 zł, Oddział Turystyki do wysokości – 540.000,00 zł, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie do wysokości – 1.480.500,00 zł, Oddział Ochrony Przyrody i Edukacji Ekologicznej do wysokości – 1.710.000,00 zł.

2. Środki mogą zostać zwiększone lub zmniejszone w zależności od sytuacji finansowej Województwa, jak również w związku ze zmianą wysokości dotacji celowych.

Rozdział X
Sposób oceny realizacji Programu

§ 12. 1.Zarząd w terminie do 31 maja 2028 r. przedłoży Sejmikowi sprawozdanie z realizacji Programu za rok 2027 obejmujące:

1) liczbę ogłoszonych konkursów ofert na realizację zadań objętych Programem;
2) liczbę złożonych ofert przez podmioty ubiegające się o realizację zadań objętych Programem;
3) liczbę podmiotów, które zwróciły się z prośbą o wsparcie lub powierzenie realizacji zadań z pominięciem procedury konkursowej;
4) liczbę podmiotów, które otrzymały dofinansowanie;
5) wysokość środków finansowych przyznanych w ramach realizacji Programu, liczbę zrealizowanych zadań;
6) liczbę Organizacji podejmujących działania publiczne na rzecz lokalnej społeczności we współpracy z Samorządem Województwa;
7) liczbę zaangażowanych wolontariuszy;
8) liczbę i rodzaj zadań publicznych realizowanych przez Samorząd Województwa we współpracy z Organizacjami;

9) liczba przeprowadzonych konsultacji z organizacjami pozarządowymi, wraz z liczbą organizacji biorących w nich udział.

Rozdział XI
Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji

§ 13. 1.Prace nad przygotowaniem „Programu współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2027" zostały zainicjowane w Departamencie Promocji, Sportu i Turystyki Urzędu.

2. Określono następujący harmonogram prac:

1) powołanie zarządzeniem Marszałka Województwa Lubelskiego Zespołu do opracowania projektu „Programu współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2027";
2) przygotowanie przez właściwe merytorycznie departamenty i jednostki organizacyjne cząstkowych programów współpracy;
3) opracowanie całościowego projektu Programu;
4) skierowanie projektu Programu do konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego na podstawie uchwały Zarządu;
5) zebranie opinii i uwag od Organizacji i przekazanie ich właściwym merytorycznie departamentom i jednostkom;
6) opublikowanie na stronie: https://promocja.lubelskie.pl/kategoria/informacje-ngo/ wszystkich przesłanych uwag wraz z odpowiedziami departamentów i jednostek merytorycznych wraz z uzasadnieniem ewentualnego nieuwzględnienia sugestii organizacji;
7) opracowanie projektu Programu z uwzględnieniem opinii i uwag uzyskanych podczas konsultacji;
8) przedłożenie projektu Programu pod obrady Sejmiku;
9) uchwalenie Programu przez Sejmik i opublikowanie na stronie internetowej Samorządu Województwa.

3. Przebieg konsultacji, o których mowa w § 13 ust.2 pkt 4 zainicjowany został uchwałą nr CCLXXIII/5490/2026 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 11 sierpnia 2026 r. (zmienioną Uchwałą nr CCLXXVI/5558/2026 z dnia 25 sierpnia 2026 r.) w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektu uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego w sprawie „Programu współpracy Samorządu Województwa Lubelskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2027".

4. Konsultacje zaanonsowane zostały na stronie promocja.lubelskie.pl/kategoria/infromacje-ngo i promocja.lubelskie.pl/kategoria/aktualnosci oraz w Biuletynie Informacji Publicznej 7 dni przed ich ogłoszeniem, a przeprowadzone w terminie od 18 sierpnia do 15 września 2026 roku w formie:

1) publikacji projektu Programu w Biuletynie Informacji Publicznej, a także na stronie internetowej Województwa Lubelskiego www.lubelskie.pl w zakładkach: Aktualności, Ogłoszenia i komunikaty oraz Promocja, Sport, Turystyka, NGO/Współpraca z organizacjami pozarządowymi/Informacje;

2) wyłożenia projektu Programu do wglądu w Departamencie Promocji, Turystyki i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie, ul. Grottgera 4, Lublin, piętro III, pokój 312.

5. Uwagi i wnioski do projektu Programu mogły być składane w formie pisemnej (osobiście w Kancelarii Ogólnej lub za pośrednictwem poczty tradycyjnej), elektronicznej (na adres e-mail: promocja@lubelskie.pl) oraz ustnie do protokołu w Departamencie Promocji, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie. Z przebiegu konsultacji sporządzono sprawozdanie, które opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej w terminie 14 dni od ich zakończenia.

6. Projekt Programu został przekazany do zaopiniowania przez Radę Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego w trybie art. 41a ust. 3 ustawy. Uzyskana opinia Rady zostaje zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej.

Udział organizacji pozarządowych w działaniach programowych samorządu

§ 14. 1.Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubelskiego, pełni funkcję organu konsultacyjnego i opiniodawczego, który ma na celu praktyczną realizację postulatu udziału podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w działaniach programowych Samorządu Województwa.

2. Do uprawnień Rady należy w szczególności:

1) wyrażanie opinii w sprawach dotyczących realizacji Programu;
2) formułowanie wniosków w zakresie działań dotyczących podmiotów Programu;
3) udział w opracowaniu projektu Programu współpracy;
4) występowanie do Zarządu z propozycjami rozwiązań prawnych odnośnie do partycypacji sektora pozarządowego w procesach konsultacyjnych zadań Samorządu Województwa;
5) występowanie do Zarządu z propozycjami rozwiązań prawnych odnośnie do procedur wdrażania zlecanych zadań Samorządu Województwa;
6) tworzenie i konsultowanie programów o charakterze strategicznym;
7) opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego, dotyczących działalności statutowej organizacji;
8) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności;
9) współpraca z odpowiednimi Komisjami Sejmiku Województwa w zakresie tworzenia zapisów Programu współpracy.

§ 15. 1. Zarząd może powoływać w drodze uchwały zespoły doradcze, opiniujące lub inicjatywne (wspólne zespoły) z udziałem przedstawicieli podmiotów Programu oraz ekspertów.

2. Celem działalności wspólnych zespołów może być w szczególności:

1) diagnozowanie problemów i potrzeb społecznych;
2) tworzenie i konsultowanie programów o charakterze strategicznym;
3) opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego, dotyczących działalności statutowej organizacji;
4) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności.

3. Podmioty Programu mają prawo inicjowania powoływania wspólnych zespołów. Inicjatywę taką zgłasza się do Zarządu proponując cel dla jakiego dany zespół ma zostać powołany wraz z uzasadnieniem potrzeby jego powołania.

4. Opracowane programy, dokumenty i plany stanowiące realizację SRWL 2030 przed skierowaniem pod obrady Sejmiku będą udostępniane podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego w celu zaopiniowania i zgłoszenia ewentualnych uwag.

Rozdział XII
Udział organizacji pozarządowych w realizacji Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

§ 16. 1.Płaszczyzną współpracy przedstawicieli organizacji pozarządowych w ramach realizacji programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (FEL 2021-2027) jest forum Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (KM FEL), który jest niezależnym organem pełniącym funkcję doradczo-opiniodawczą, powołanym przez Instytucję Zarządzającą FEL 2021-2027 (IZ FEL).

2. Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie Europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz Wytycznych dotyczących komitetów monitorujących na lata 2021-2027 w skład KM FEL wchodzą przedstawiciele niżej wymienionych:

1) organizacji pozarządowej działającej w obszarze edukacji,
2) organizacji pozarządowej działającej w obszarze kultury i turystyki,
3) organizacji pozarządowej działającej na rzecz ochrony środowiska,
4) organizacji pozarządowej działającej na rzecz osób z niepełnosprawnościami,
5) organizacji pozarządowej działającej na rzecz promowania włączenia społecznego,
6) organizacji pozarządowej działającej na rzecz promowania równości kobiet i mężczyzn,
7) organizacji pozarządowej działającej na rzecz niedyskryminacji,
8) organizacji pozarządowej działającej na rzecz praw podstawowych,
9) federacji organizacji pozarządowych,
10) organizacji pozarządowej promującej integrację społeczno-gospodarczą obywateli państw trzecich lub społeczności zmarginalizowanych.

Zadania KM FEL:

1) Komitet analizuje w szczególności:
   a) postępy w realizacji oraz w osiąganiu celów pośrednich i końcowych FEL 2021-2027;
   b) wszystkie kwestie wpływające na wykonanie FEL 2021-2027 oraz środki podjęte w celu zaradzenia tym kwestiom;
   c) wkład FEL 2021-2027 w sprostanie wyzwaniom określonym w zaleceniach dla Rzeczypospolitej Polskiej;
   d) elementy sporządzanej przez IZ oceny ex ante dotyczącej instrumentów finansowych i dokument strategiczny dla instrumentów finansowych wdrażanych bezpośrednio przez IZ;
   e) postęp dokonany w przeprowadzaniu ewaluacji, syntez, ich wyników i wszelkich działaniach następczych podjętych na ich podstawie;
   f) realizację działań w zakresie komunikacji i widoczności;

g) postępy w realizacji projektów o znaczeniu strategicznym;
h) spełnienie warunków podstawowych i ich stosowanie przez cały okres programowania;
i) w stosownych przypadkach postępy w budowaniu zdolności administracyjnej instytucji publicznych, partnerów i beneficjentów;
j) zbiorcze informacje przygotowane przez IZ o zgłoszeniach dotyczących niezgodności projektów lub działań instytucji lub beneficjentów z Kartą praw podstawowych UE lub Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

2) Komitet zatwierdza:
a) metodykę i kryteria wyboru projektów stosowane w ramach FEL 2021-2027, w tym wszelkie ich zmiany;
b) końcowe sprawozdanie z wdrażania FEL 2021-2027;
c) plan ewaluacji dla FEL 2021-2027 i jego zmiany;
d) propozycje IZ dotyczące zmian FEL 2021-2027.

3) Komitet może wydawać zalecenia dla IZ, w tym w odniesieniu do środków mających na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla beneficjentów.

Rozdział XIII
Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

§ 17. 1.Komisje konkursowe powoływane są w celu opiniowania ofert złożonych przez podmioty Programu.

2. Zarząd w drodze uchwały ogłasza nabór przedstawicieli Organizacji na członków komisji konkursowych. Kryteria i zasady naboru podane są w ogłoszeniu o naborze. Ogłoszenia o naborze na przedstawicieli Organizacji na członków komisji konkursowych ogłasza się na stronie: promocja.lubelskie.pl przez okres co najmniej 2 tygodni.

3. Komisje konkursowe powoływane będą każdorazowo przez Zarząd w drodze uchwały, po ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych.

4. Zarząd powołując komisję konkursową wskazuje jej przewodniczącego i wiceprzewodniczącego.

5. Komisja może działać bez udziału osób wskazanych przez Organizacje w przypadkach, o których mowa w art. 15 ust. 2da ustawy.

6. Komisja konkursowa może skorzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z dziedziny obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.

§ 18. 1.Komisja konkursowa działa zgodnie z poniższymi zasadami:
1) pracuje w składzie powołanym uchwałą Zarządu;
2) pracami kieruje przewodniczący lub wiceprzewodniczący komisji;
3) realizuje swoje działania, jeżeli w posiedzeniu uczestniczy co najmniej połowa jej składu.

2. Do zadań komisji konkursowej należy:
1) ocena ofert pod względem formalnym i merytorycznym, z uwzględnieniem kryteriów określonych w treści ogłoszenia konkursowego;
2) przygotowanie propozycji podziału środków pomiędzy oferentami;
3) sporządzanie protokołów komisji.

3. Do zadań przewodniczącego komisji należy:
1) kierowanie pracami komisji;

2) przygotowanie wykazu ofert rekomendowanych do dofinansowania przez Zarząd wraz z propozycją podziału środków finansowych oraz wykazu wszystkich oferentów, którzy nie otrzymali dotacji w celu przekazania wyników prac komisji konkursowej pod obrady Zarządu.

4. Zarząd podejmuje uchwałę o wyborze najkorzystniejszych ofert wraz z decyzją o wysokości kwoty przyznanej dotacji.

5. Komisja ulega rozwiązaniu po przyjęciu przez Zarząd uchwały w sprawie zatwierdzenia wyników prac komisji konkursowej i udzielenia dotacji na realizację zadań publicznych.

6. Każdy podmiot składający ofertę, w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia wyników konkursu, może złożyć pisemną prośbę o uzasadnienie odrzuconej oferty.

7. Po podjęciu uchwały, o której mowa w ust. 4 Zarząd, zawiera umowy o realizację zadań publicznych z wyłonionymi organizacjami i podmiotami wymienionymi w art. 3 ustawy.

§ 19. W przypadku powierzania realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego w trybie otwartego konkursu ofert na zasadach określonych w art. 14 ustawy o zdrowiu publicznym:

1) procedura wskazana w § 17-18 nie ma zastosowania;
2) tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych zawiera ogłoszenie o konkursie ofert – zgodnie z art. 15 ustawy o zdrowiu publicznym.